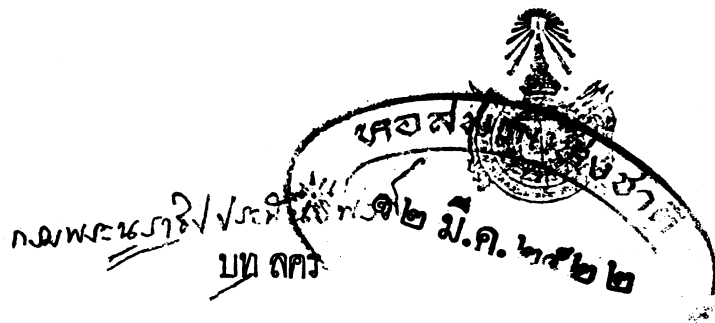

พระราชพงษาวดาร

เรื่อง ท้าวเทพกระษัตรี ๑, ๒, ๓๔๗

(ประเพณีรู้ อักษร วิชา)

ชุดที่ ๑

(พระยา ถาด ถึง แก่ กรม) ฉาก รูป หอในพระ

ยา ถาด คือ กรม มี พระยา ถาด บัวยกับ ภรรยา นัอง
ภรรยา ทาษ กรมการ แด แพทย์ รักษา พยาบาล

ข้างประสารารบัณฑิต ๑ เป็น เขยเป็น เวลา ท่านเจ้า
เมือง, ขาว, พระยา ถาด บัวย วรรณะโรค, ดั้ม หมอน, ดง
หมอน คราว หดาย แพทย์ วาง, ยา อินันต์, ไม่ บรรเทา คุณ
หมิง จัน, ภรรยา เห็น อาการ อติदार, ดั้ม รักษา, ที่ หน้า

๓

๒๙๕

NATIONAL LIBRARY

พระราชพงษาวดาร

ยังกะแมว ฤๅจะแกลว,ดูได้,เห็นเหลือทน เดียง
ฤๅยัง,กรง รัต,นะโกสินทร์ เดียง แผ่นดิน,เจ้า นาย,กระ
จาย ปั้น ยิ่งวิคก,อก ช่อน ๆ,วัน ทรน ดังสารเจ้า,
เสว้า กระมด,ทรน ทราย ข โอต ๖ คำ เจริญ
ปรับ ทุกข์ ๓

โอ้ชาติบ้านข้าง ๑ เรียก ท่าน จัน,ภรรยา,มา กำชับ
ให้ช่วย รับผิดชอบ,คัก ขวน ขวาย ทอด ขัด,อุทิศ
เกล้า,ต่อเจ้า นาย ยอม หนีหาย,ยอมให้ ฆ่า,อย่า ยอม
แพ้ อัน ตัว ข้ำ,โรค,บ่ทานัก เห็น สด จัก,แก้ หาย,
ตาย เป็น แน้ แม้น รัก ผัว,รัก ตัว,อย่า ท้อ แท้ เขา
อย่าง หมิง,วัง แท้,แพ้ เพราะ กลัว เกิด เป็น คน,คงไม่พ้น,
มรณะ จง รัก กระ,ตัญญา,กว่า รัก หัว อย่า เชื้อ ถือ,
ถือเต้า,หลงเมามา มัว เจ้า ของ ตัว,คงไม่แพ้,แก่ พุทาม ข
โอต ๖ คำ เจริญ เขา ตัญญา ๔

๕ พระยาถลิ่งถึงแก่กรรม

ชาตรีโพน ๑ ไศก เขย ไศก ศัลย์ คุณหญิง
จัน, ช่ม จิตร, เด็ก คิด ขาม รับ สัญญา, สู้ พม่า, พยายาม
ตาย ก็ ตาม, เกิดไม่ กัด, เป็น ตัว แทน ๗ โศด ๒ คำ

เจรจา ๕

ชาตรีกรับ ๑ พระเขย พระไชย แก้ว เหลือบ
เสี้ย แล้ว, ตัว ดั้น, ขวัญ แชน คุดาน เข้า หอ, ของ ก, ออก
เต็ม แกน ข้าง อ แขนง, บอก กิจจา, พม่า ร้าย ๗ ๒ คำ

เจรจา ๖

ชาตรีกรับ ๑ เดียงให้ หัง, อั้ง เต, คน กัน กว่า
ถ้าม พัน, มั่น กำถัง, จะ ตัง ค่าย ราชฏว, วัณ ตัว, กัด
ตาย ตเกียก ตะกาย, หน พม่า, เข้า ฆ่า อั้ง ๗ ๒ คำ

เจรจา ๗

ชาตรีโพน ๑ คุณหญิง จัน, พรันใจ, ทำไม่ กัด
บิต ความ ผัว, ถุก มา, ตา ช่ม จง บอก พวก, เรา ทัง นั้น,

พระราชพงษาวดาร

๕

อย่าพริน พริง ใคร ดั้น ดิ่ง, หนีโดด, โทะง ถึง ตาย แน่น
จำเป็น, เขญู ฆ่า, สี่ ห้า ศพ ใคร หลีกหลบ, บอก บ่อย,
เขียน ด้วย หวาย รักษา ระวัง, นักระว, อย่า ตา ถาย
เกณฑ บณ ฆา, มา รวย, รอบ ค่ายไว้ กว้าง เล่มียง, อาหาร,
อย่าคร้าน ขลาด กระวี กระวาด, เกิด หนา, ฆ่าไม่ได้ ตั้ง
แถว, คุณ หมิง, วิ่ง เข้าไป เอาใจ, พระยา ถดาง, พรางข่าว
ทัพ ๗ ๖ คำ เจริญ ๘

ชาติวิโทณ ๑ คุณเฮย คุณ นาย อิน น้ำ ตา
ริน, เห็น พระยา, หน้า หงับๆ กระชิน ถาม, พิ่ ถาว, ขาวรบ
รับ ทราบ อุบาย, ขยาย ขยับ, มา จัดการ ตั้ง พระไชย,
ให้ ชน, ตำราวุธ ไป แจกจ่าย, อดุเหตุ, กัน ทุกด้าน ทั้ง
เงิน ตรา, ฆ่า เลือ, เจอ จาน ขอ เครื่อง ร้าง, อาจารย์, ช่วย
คุ้ม กัน ๗ ๔ คำ เจริญ ๘

ชาติกรับ ๑ พระไชย แก้ว, งก แก้ว, งก เต่า ทั้ง

๖ พระยา ถถาง ถึง แก่ กรรม
เหล่า,กรรม การ,สัท้าน สัน แยก เลื่อ ผ้า,อาวธ,ยุทธภณัท
พวก ผู้หญิง,ซึ่ง กัน,แยก กุญ เงิน ลูก ตะหุก,ขลุข ขลุข,
ไป ทั้ง จวน ต่างจึง สอน,พบใคร,ได้ ตะเพิน เอาไป แจก,
ตาม จน,ทุก คน เคน ให้ ทั้ง เงิน,ทั้ง หวาย,อย่า พ่ายพัง ฯ
๕ คำ เจริญ ๑๐

กบเต็น ๑ นำ เหย่นาเวทนา ท่าน พระยา,
ถถางชรา,ซัก ตา คง สัก บอบ,หอบใหญ่,พูด ไม่ ดัง
กระเด่า ตั้ง,คุณ ผู้ หญิง,อย่า ทั้ง เมือง ทั้ง คุณ นาย,
คุณ หญิง,จึง สัน คน ผู้ คน,ดู พระยา,จน หน้า เหลือง
ตั้ง การ พถาง,สอน อุด,ผลเคือง บ่าวไพร่,ไม่ เงือง,ช่วย
กตม เกตยว ฯ ๕ คำ เจริญ ๑๑

มอญร้องไห้ ๑ ไช้ สัน บุญ,เจ้า คุณ ถถาง,สร้าง
ท่านน กำตั้ง วุ่น,พิศววน,กัน ประเดยว ปะหงับ ๆ,
หัดบ ตา,หน้า เขียว ปาก เบยว,อัสสะ ประธาด,ขาดใจ ฯ
๒ คำ โอศ

พระราชพงษาวดาร

๗

โอ้ข้ากุด ๑ คุณหญิงใหญ่,ดูใจ,พระยาผัว
คุณนายน้อง,ทอดตัว,ร้องไห้ นางเมียน้อย,คอยดำดี,รอไว้
เห็นคนไข้,มรณา,สรว์เสียงโส ๗ ๒ คำ โอค

คณา ๑ จุตเทียน,กัณฑ์เมตต์,ตั้ง,ช้างเผือกหัว
เรียกผ้าคลุม,ศพผัว,มิให้ไผ่ ค้างหมอบราบ,กราบ
รทวย,งวยง สรว์เสียง,โกล้อ,โศกา ๗ ๒ คำ โอค

โอ้ข้าศรีนางช้าง ๑ โอ้เจ้าคุณ,บุญเรือง,เมืองถลาง
เสียงแรง สรว์,เชือน,ชนชก,พนมมา เสียงเมย,ถูก,ถูก
ธรรม,ไม่ฉันทา ข้าไทย,ไพร่ฟ้า,ผาสุก,ครัน ก่าดัง
คึก,ฮัก,ประชิด,ติดถลาง สิ้นบุญ สรว์,เสียง,ซิวา,ชิงฮา
สัณญ์ มีทนต์,ของ,บาทะบงส์,พระทรงธรรม สันภักดิ์,
ที่นั่น,ในสันตาร ๗ โอค ๔ คำ

เชอ ๑ ก่าปะนาท,หวาดไหว,เหมือนใคร
ร้อง ชนถูกชนพอง,ก้อง,ซู่,ดุติ,หวา จะร้องไห้,ซบ

๘ พระยา ถาง ถึง แก่ กรรณ
ผู้ตั้งฎา นิ่งปด้อยให้,ข้ายพม่า,ดั้ม ปราการ ฯ ๒ คำว่า

ชาตรีโทน ๑ คุณ หญิงใหญ่,ได้ คิด,สถิต น้อย
อย่ามัว ร้อง,ให้ ชิ่ง,คิ่ง บ้าง จง หยั่ง จิต,คิด ถึง,คำ
โบราณ พ่อ แม่ ตาย,กำลัง งาน,ของเจ้า นาย คนซื้อ
ตรง,เอา กระดัง,บดผู้ไว้ เรียง ขุนไกร,ต่อ หีบ,รับ ขอน
ชวาย รอง ศพ ดัง,หอนั่ง,กำบัง กาย ตั้ง แล้ว บ่าย,
หน้า ถวาย,มิ่งคน คัด ฯ ๔ คำ

บัวใบไม้ ๑ ต่อ กรุงเทพ,มหา นคร,อมร รัตน์
เลี้ยง สัตย์,อ้าง เอา เดช,จอม เศวตรัตน ผล ช่อ สัตย์,
สงวนภักดี,รักเจ้านัน พร้อม กับ มั่น,สรณะ,ตัก กะมณี
เชิญ เทว,ซึ่ง รักษา,สยาม ประเทศ โปรด คุ่ม เกษ,กัน
ชีวา,ซ้ำบทศรี จง มีไชย,ข้ายพม่า,เมือ ราวี ขอ อย่า
มี,ย่อย ยับ,อับรา ฯ ๔ คำ

ชาตรีโทน ๑ แผ่น มา เรียง,น้อง สาว,มาวไพร มา

พระราชนิพนธ์พงษาวดาร

๘

เกิดไป, ต่ ตลบ, รบ พม่า มอญ กาย, ถวาย เกด้า, เจ้าข้า
อาษา, กู้ แผ่นดิน, จน ดิ้นใจ ๗ ๒ คำ เจริญ ๑๒

ชาติกรับ ๑ คุณ นาย อิน, ยิน พะ, ยิน ดัก เห็น
บ่าวไพร่, พร้อมพวกรัก, กันพักใหญ่ ได้ ชาวหลาก, พม่ามาก,
มาย กระไร พดไพร่, ของเรา, เพียง เก้า ร้อย ถ้า คุณ
พี่, ราว, ต่ ด้วย ปาก นื่อง เห็น ยาก, ที่ พม่า, จะ ถ้า ถอย
แม่น ผู้หญิง, จริง ด้วย, ช่วย กัน ทอย ถึง ว่า น้อย, อ้าย
พม่า, ทำจะ คร้าม ทั้ง ผู้ชาย, ก็ จะ กด้า, หวด มานะ นั้น
และจะ, ชนะได้, เพราะไม่ ขาม ยึด คุณ พระ, กตัญญู, ตั้ง
พุกาม บน ตาม, อย่า บน, ต้น ระวัง ๗ ๒ คำ เจริญ ๑๓

ชาติกรับ ๑ คุณ หญิงใหญ่, พัง นื่อง, ร้อง ตอบ
ว่า ฉะ ฉา, อย่า ดู, ถูก, ถูก ผู้หญิง พี่ จะ ตั้ง, กระพม่า,
กต้า จริงๆ ไม่ ขอ วัง, ขอ กด้า, จน ตัว ตาย ๗ ๒ คำ
เจริญ ๑๔

๓๐ พระยา ถดาง ถึง แก่ กรรม

ชาติกรักรั ๑ คุณ นาย อินทร์, ยิน คำ, คุณ พี่ตอม
ก็ขึ้น ชอบ, ถูก ขวมนั้น, ส้ม มั่ง หมาย แจก ประเจียด, ตะ
กรุด ยันต์, กัน กาย ว่าน ผง, ดง ถดาย, ขโถม นาง ข

๒ คำ เจริญ ๑๕

ไอ้ชาติกรักรั ๑ คุณหญิงใหญ่, ร้องให้, กอดศพผัว
ทอด ตัว, แทบ นาทา, พระยา ถดาง กระซิก กระเสว้า, เทว
นา, ไศกา พดาง หวด กระด้าง, จ้าง ดาบ, ชัก ปลาน มา ข

๒ คำ โอด

ชาติกรักรั ๑ ถัดตาม ยศ, ผัว พระยา, อาณาสิทธิ์
คุณ นาย อิน, โตด ปลัด, ตาม เงือง่า เฮ้ย ลาว ๆ, ชาวเรา,
เขา ลิดา ร่ม คว้า, ดาบ หอก, ออก ช่วย ยุทธ เกิด เป็น
หญิง, เป็น ชาย, ก็ คล้าย กัน เขากตัญ, ทนง, เป็น มงกุฏ
ตายไหน, ตายไป, อย่าได้ ชู้ด เป็น มนุษย์, เด็ดม ชาติ,

ชยาดโย ข ๕ คำ เจริญ ๑๖

พระ ราช พงษาวดาร

๑๓

ชาติกรับ ๑ คุณหญิงจัน,จัน ชัยบ,ต้นบ ต้น
เขอ แม่คุณ,จริง ของแม่,แพ้ ไม่ได้ เขา ดี หวา,ทษา,
ข้าทำไม ตายไหน,ตายไป ไม่ ต้อง เกรง ๒ ๒ คำเจรจา ๑๗

กต้อมลูก ๑ บ่าวไพร่,พลอย กต่า,ทุก ข้า คน
ตะตะคน,เค้นโอด,กระโศด เหยง ขัด เขมร,คแบ่งมาน,
ร่าน นักเลง บ้าง คาด นม,ตาม เพลง,เก่ง พัดก แ่น
ชิง,วง ถลา,ควาขาวุช อุดหลุด,คัก คัก,คัก คัก แก้ว
คาบ หอก,พรา เลี่ยม,เขมร อัก อาจ สัก,สู้ คัก,ไม่ นก
ตาย ๒ ๔ คำ คุณ พาทย์ วัธ ตาม ถา แล้ว เช็ด ฉิ่ง
บีต ม่าน

ชุดที่ ๒

(ตั้งพม่าในเรือนยอดเมือง) ฉาก รูปในเมือง ถาง

ตัวถกร มีกรรม การ ราษฎร

ฝรั่งแถว ๑ ชนเฮย ชนไชยแก้ว ค่อย กต่า

พระราชพงษาวดาร

๓๓

เขตา,ใคร ขาด,ชยาค ตาย ขว้างลงเขื่อน,ด้วย หวาย,
จำละ ห้วน เทศเอา ออก,เอาใจ,ไป ทุก อัน ชู้อย,ต่อ
กัน,ที่ กัด ตาย ๗ ๔ คำ เจริญ ๒๐

ศก หวเระ ๑ พวกผู้หญิง,ซึ่ง กัน,จะเอา หน้า
ที่ นัง พง,พรรณา,กต่า ชน หตาย จนน ยาย,เก้า แก่,แ
ตะกาย คว่า มัด ขวาน,ทยาน หมาย,อาษา เมือง ๗
๒ คำ เจริญ ๒๑

เขมรได้ควาย ๑ พวกผู้ชาย,ถอยใจ,ถึงไม่ กถ่า
ก็ มาละ,ชน มา,ทง หน้า เหลือง ช่วยกัน,ชุดมน,ไม่ ช่น
เคื่อง หนุ่น เนือง,ไม่ คัด,ชว ๗ ๒ คำ เข็ด

ตมิงทองมอญ ๑ คน ที่ ถูก,บน ตาย,ก็ หตาย ศพ
พอคน หลบ,คุณ ผู้หญิง,ออก วัง จ ตั้งให้ หาม,ฝั่ง กัน,
เสีย ทน ที่ ฝ่าย คน ท.ถูก บน,ตน ตาย ช่วย เอาใจ,
ให้ รักษา,พยาบาล หาม มายัง,โรงงาน,ชวน ขวาย ส้มค

๑๔ ถูพม่าใน รณียด เมือง
หมั่นช่วย กัน, เวย วาย พช ตก บ่าย, พล พม่า, ด่าไป ที่ ๗
๕ คำ เช็ด เจริญ ๒๑

แขกตพบุรี ๑ คุณ หญิงใหญ่, ตั้งให้, รัตน ครอบหน้า
กวด ชัน, กัน ประจำ, ทุก หน้า ที่ ต่ เกราะ, เฆาะ ช้อง, กอง
อ็คคี่ ไม่ ประมาท, ไพร, ต่ ประจัญ ช้าง คุณ อินทร์,
น้อง ดาว, คุณ บ่าวไพร่ พยาบาท, คน ไซ้, อยู่กาหล หา
ตำรับ, คัม ค้อน, ผ่อน ปวน แบ่ง คน ชน, ต้มค, คัก คัก ๗
๕ คำ เจริญ ๒๒

ดาวพุดดำ ๑ คุณ หญิง จันทร์, ครัน ว่าง, กิจจา
เรียก คุณ น้อง, ดาว ปฤกษา, การ คัก ควร จะ ยก, พล
ต้มค, อัก อัก ออก ต่ ตัด, บ้างนี้, ไม่ นึก ม้วย ๗ ๒ คำ
เจริญ ๒๓

ฝรัง ควง ๑ คุณ อิน, พระไชย แก้ว, กรม การ
ทั้ง หญิง ชาย, ฝ่าย ทหาร, ก็ เห็น ด้วย ถึง เก้อๆ, ก็ เผย,

พระ ราช พงษาวดาร

๓๕

เออ ดวย ส้มค ช่วย, ยิน ยอม, พร้อ ม กัน ๗ ๒ คำ

เจรจา ๒๔

สระบุ ไหร่งนอก ๑ ครน เพดา, ฤดา โยค, พิไชย ฤกษ์
เอ็กกะหรีก, คัง คัม, ทัพ ชัน ทั้ง บุรุษ, สัตว์, นัน คอย
จะ ยก, พด ชัน, ออก รวี่ ๗ ๒ คำ

ถึงโดด ๑ ชรวี ตากถัด, วัด กระโจม, ไทรม
นำ มนต์ ย่น อยู่ บน, รำน ม้า, ตา ยิบ หี้ย ยก เมฆฉาย,
ได้ เพดา, นาท โบก มอช, ให้ คุณ หมิง, ชิง เต็ม พด ๗
๒ คำ

ไทยน้อย ๑ คุณ หมิง จัน, ใจ กถา, วันทาพระ
ผู้ ต นานะ, แผ่น คว้าง, ออก กตาง หน คุณ นาย นัง, ต โทณ
ก้อง, ร้อง เรียก คน ให้ อัง ดด, ยก ออก, นอก ปราการ ๗
๒ คำ รวี่ กราว นอก

ร้อง กราวนอก ๑ เกิด เป็นไทย, ชาย หมิง, ไม่นิ่ง

ตู้พม่าใน รเนียดเมือง

ขลาด แค้น ต้มค, รักชาติ, ถิ่นนา กตัญญู, ตู้คาย,
ถวายเป็นชีวิตา คอ เจ้าฟ้า, เจ้าแผ่นดิน, ดันทุก คน ๗

๑ ยาม ต้มค, ปลดปล่อย ชาย, เป็น นาย
ทหาร คณ เกิดการ, คึก เลื่อน, เมฆ ชัด ดัน พวก ผู้
หญิง, ไซ้ จะ ทั้ง, นิ่ง ชนกัน เคย ออก ขวน, ขวายเป็นช่วย,
ม้วยไม่กตัญญู ๗

๑ เปด ก็ไกว, ตาม ก็ แก้ว, แสง ฤาไม่
ไม่อดหยิ่ง, หญิงไทย, มิ ไซ้ ชั่ว ไหน ไถ่ ถาก, กราก กรว้า,
ไหน ทำ ควัก ไซ้ วัจ, แต่ จะ ยั่ว, มัว เนื่อไร ๗

๑ แวง เหมือน มด, อดเหมือน กา, กตัญญู
เหมือน หญิง นน จะ จริ่ง, เหมือน ว่า, ฤา หาไม่ เมือง
ถดาง, ปาง จะ จอด, รอด เพราะใคร ผู้หญิงไทย, ได้ ขว้า, พม่า
แพ้ว ๗

๑ เครื่อง กตัญญู, เพราะไซ้, ผลัก ไหล่ถด

พระราชพงษาวดาร

๑๗

หมื่นอน ฐ หึง, ยช้าย, คกาย แก่ เลียงให้ ช้วน, ชวนให้
กล้า, ทำให้ แะ ไซ้ ช้อ แะ, ช้อช อุนบาย, เซ่น ชาย งง ๗

๑ กรุง ศรี อ, ยุทธยา, ใคร ขย่ำ หยาม
มีวัน ทราม, ยาม คี่, มีวัน ถัง มีเจ้า คี่, เจ้า มีน, ชื่น ๆ ลง ๆ
แต่ไทย คง, เป็นไทย, มิใช่ เดว ๗ ๑๖ คำ ตรวจพล เช็ด

บิดมาน

ชุดที่ ๓

(รบ พม่า นอกเมือง) ฉาก รูป หน้า ค่าย นอกเมือง

ตัว ถกรรม แม่ทัพ พม่า และ พล

พม่า หัว ๑ ยี่ หุ่น แม่ทัพ เวอ พม่า มาอา

เซียง, แอง ยิง, เทรชะวา ปะดิน ยอ, เต็นนา, นาย กอง เห็น

พวก ถถาง, ยก กำลัง, ออก ตั้ง ค่าย ให้ ชุ่มนุมน, นิกาย, ทั้ง

๑๘ รบ พม่านอกเมือง
ผอง ยก ออกจาก,ค่าย มั่น,ชั้น คนอง หมาย ประตอง,
ฤทธิ์ ขั้ว,ให้อับ น่าง ๗ รั้ว กราวพม่า

๑ พด พม่า,กัฎาหาญ,ด้าน คัก เขียม
อึก,คัก คัก,คักคัก คัก คักไหน,มีไชย,พวกไทยคัก คดอด
แหลม,มตาย,ไม่ ยู่ใคร ๗

๑ ทพ เวอ,เหมือน เลื่อ,ใน ทเล ทพ
บก,เหมือน คเช,คนองได้ ใครไม่ รั้ว,ฤทธา,ก็ ถ้าไป ใคร
รั้วทัน,วันไร,ก็ได้มา ๗

๑ ชอบ ประจัน,ปล้น ทพ,รับ มือ ไม่
ชอบ ถือ,ดาบ รบ,รบมา หัวใครผอม,งอมกรอน,แล้วชอบ
ปลา ใครออกทำ,จน กรอก,ก็ ออกคร้าม ๗

๑ ทำสง่า,ทำทาง,อย่าง ราชสัห เก่ง ฉกาจ,
ชาจ คัก,ไม่มี ขาม แก้ว แต่ทำ,กัฎแต่ถ้อย,อ้อยสังคราม
กำเร็บ ตาม,ยามชนะ,อะ อะต่าง ๗ ตรวจพด เช็ด

ฝรั่งเลว ๑ คุณหญิงจีน,คุณนายอิน,นารินทร์
กล้า คือนโยธา,หญิงชาย,ฝ่ายกลาง ตั้งเป็นปีก,หัดก่อกัด,
ตัดหนทาง ถาโถม,โจร ออกกลาง,กำดั่ง ตี พล
พม่า,ชด้า กต,ถน ทถง ยิน บง บง,ตน คาย,ศกกาย หน
เห็นไทยหลาย,ชาย หญิง,วง คต,คต ชำ ย่อย ยบ,คัมชีว,
ถตามกัน ทพิไทย,ใจ ค,เป็น ที่สุด ทั้ง มรรษ,ดีศรี,
ขมิ ขมน ถือก ขาจ,เข้าพิฆาฏ,ฟาดฟัน พล พม่า,ดา
ขัน,คิน เข้าไพร ๗ ๖ คำ เช็ด

ค้อย มอ ๑ แม่ทัพจีน,ครน พม่า,ถ้าเข้า ค่าย
ไม่กล้า บ่าย,เป็น ผจญ,ปล้น ค่ายใหญ่ ตั้งแม่เกษ,แม่เกษ
แม่ทัพ,กับ แม่โย ทั้ง ขุนไกร,ไชยแก้ว,หลวง ประชา ให้
แยก กัน,คุณ นิกาย,ชาย หญิง ออก คอยชิง,ตัดลำเตี้ย,
ถเมียง พม่า ตัวคุณ หญิง,กับ น้อง,ว่องเดชา ก็แยก
พา,พล ถาง,ดัก ทาง พบ ๗ ๔ คำ เจริญ ๒๕

อกโครง ๑ พวก พม่า, ถาด หา, อาหาร หญิง
สยาม, ตาม ฌาณ, ต้าน คณ ย่อย ยับ, อับประวา, ไม่ กัด

รบ อุด ค่าย หลบ, อด ส้มียง, ไม่ เพียง พอ ๒ คำ เช็ด

พม่า เขา ๑ ยี่หวุ่น, นาย ทัพ, อับประยัค แพ้
หญิงไทย, ไร่ พยด, หมด ทุก ข้อ อด เข้า ปลา, ตำระ คช,
ต้น มืองอ ใจ ฝ่อ, รยอ หึง, ผู้ หญิงไทย จึง ปลูกษา,
อาษา เขียง, ปะดินยอ เหลด จะ คอ, รบ ถ้าง, ถดางได้ เขา
แก่งจริง, ใช้ ผู้ หญิง, ออก ชิงไชย จำ ต้องไป, ตกัว ป้า, ถ่า
เซ นาย ทัพ, นาย กอง, เห็น ต้อง คำ พอ มัด คำ, ทัพ
พม่า, ถ่า เถ ยก ตี ฝั่ว, ตรง มา, ทำ ทด ให้ เเห่, ตี ใจ,
ไทย ไม่ ตาม ๒ ๔ คำ เช็ด

ช้าง ประธารง ๑ คุณ หญิง จัน, คุณ อิน, ยิน พม่า
แตก หัน ถ่า, ทัพไป, ใช้ จะ ขาม ไม่ จำ เป็น, เห็น มิ ควร,
จะ ถวน ถาม ก็ ออก คำ, สั่ง ห้าม, ให้ รบ พล พอ

พระราชนิพนธ์

๒๓

สว่าง,นางทหาร,เสร็จการศึก สมนึก,ให้ร้อง,คนอง
หน บ้างว่าชุก,เขี้ยวสัตว์,อยู่อิง อด ทุก คน,ไพร่
นาย,สบายใจ ข ๔ คำ

สดายงแปลง ๑ ขึ้นชื่อไทย,ใจกล้า,ใครอย่าหมิ่น
รัตนโกสินทร์,เอก อมร,นครใหญ่ รวยคนดี,คนกล้า,มา
แต่ไร ขึ้นสัตว์,มีไชย,ไม่กลัวตาย ฤทธิรักชาติ,
สาส์นา,มหา กระษัตริย์ โสมนัด,มอบ ขี่ว,บุชา ถวาย
ขอ พระวงษ์,จักรพรรดิ,นิรันดรา ย เป็น เจ้า นาย,นิรันดร,
สม พร เทอญ ข ๔ คำ กราวว่า
ปิด ม่าน

ชุดที่ ๔

(วัน ถิ่นนครยศ) ฅาก รูปใน ศาตา กลาง คัว
ถคร มี่ ข้า หลวง แถ ถรม การ

ถ้ามถั่ว วัณ ดนตรี ๑ จัง พระธรรม,ะไทรยโลก,ถ่มหะ
เชัญ ตรา,พระ คชด้ห,่ม ถัง่า ช่งเจ้า พระยา,อรรค มหา,
ถ่นา น้อม เกษา,วัณ พระราช,ะโองการ ถั่ง ออก
มา,ถถาปะนา,ข้า ทูถ ถออง ช่ง ถ่นอง,งาน คัก,ฮัก หาญ
ปรัม พม่า,ะปราชัย,ใน ดิน ดาถ โดย ฐาน,ถถามิภักดี,
แผ่น ดินไทย ถั่งจ ถนวงค์,ถังความ,่ม ความชอบ ทรง
พระก,รฤนา ถอบ,บ่าเห็นจให้ จัง ชุ่มนุมน,ถรม การ,ทงนณ
ใช้ พว้อมใน,รัชฐถถภา,ศาตา กลาง ๓ ๖ คำ

ทอญ่อนวัณดนตรี ๑ บ่าย หน้า กรุง,เทพ ๑ ถวาย,บั้งคน
คัก ถรถให้จัน,ถรรยา,พระยา ถถาง ถั่น ท้าวเทพ,
กระษัตริย์,คัถ ถรางค์ ถ่น่งฝ่าย ช้าง,ท่าน ถน,ถ่น่ง ถั่น ถั่น

พระราชพงษาวดาร

๒๓

ทั่ว เทพ, ต้นทร, บวร ยศ ปรากฏ, ทั่ว เดช, ทุก เขต ฐาน
พระราชทาน, เครื่อง ยศ, หีบ สรรพน โดย เมือ บวรพ,
บุรพราช, ประเพณี อนงค์ดีให้, พระไชย, แก้ว ปลัด ซึ่ง
ช่วย จิต, ผนวค์ ต้นของ, บ้อง กรุง ศรี เป็น ที่ พระ, ยา ถาง,
เจ้าบุรี บำรุง, ประชาธิ, ให้ รุ่งเรือง พระ ราชทาน,
เครื่อง ยศ, ตำรอง ถาด หนัก, คน โท ทอง, ตาม เรือง
รักษา, อาณาจักร, เป็น หก เมือง พง เพอง, พระ มหา,
บวรนี้ ๓ ๓๐ คำ

ด้วยต้นตอรัตนศรี ๑ จังหวัดเทพ, กระษัตริย์, ศรัทธา
ยอกร, ประนม, เห็น เกษี พระยา ถาง, คน ใหม่, ใจ รักดี
กัม เกษ, อัญชิต, ผ้า ถอง ชุน นาง, กรมการ, ทง หตาย
น้อม กาย, ถวาย มังคม, ทง ผอง ชุม ชิน, พัน ขาวมณ, ส้ม
บ้อง ผด ต้นของ, ราช กาว, เบก บาน ครัน วัปพระราช,
ทาน ถา, นันตร สภา พร, ปรงคอง, ครอง เขต ฐาน

๒๔ รั้ว ถานันดรยศ
เป็น เยี่ยง อย่าง, แก่ ขุน นาง, ทั้ง นัน เห็น ทน, ตา พระองค์,
ทรง กรุณา ข ๖ คำ ดำ การ
นางนาฏ ๑ จึง กรม, การ เก้า, ที่ เข้าใจ ก็
ชวยไชย, ทำ ขวัญ, ھرรษา เวียน เทียน, สอง ท้าว, เจ้า พารา
เป็น พระยา, ถดางใหม่, พร้อมใจ กัน ข ๒ คำ เวียน เทียน
ฝรั่ง ว่าท้าว ๑ น่ายินดี, มี สัตว์, เน้น ชาคิ ๑ ของ
บาท, บรม นรินทร์, ปิ่นไฮยศวรค์ ส้ม สามารถ, โปรด
พระ ราช, ะทาน รางวัล นับ เป็น ชื่น, ที่ หนึ่ง, พึง จะ มี น้า
ชื่น ชม, ที่ ส้ม, ความ จำ เป็น หยิงไม่ เค้น, ชายไม่ ตาม,
คว้าม จะ หัน ไช่ นอก รัด, เคา สวด, ฤทธิ สวด คี ทั้ง
รู้, ู้, ู้ ทำ, พม่า จริ่ง มี ไช่ ยอ, ขอ ชม, ส้ม แด่คง มี
เดี่ยวแรง, ร่วมกำเน็ด, ประเสริฐ ฐิหมิง คงเป็นเยี่ยง, อย่างไทย,
เขาไชย ชิง ใน สรรพะสิ่ง, ส้ม เวตา, ควร กัด้า เขย ข

พระ ราชนิกูล

๒๕

เขมรราชบัณฑิต ๑๕๕๕
ซึ่งออกมา,ตามกระทรวง,จัดสรร

ทั้งพล,เงิน ทอง,ของ

กานต์ คำ ธรรมนิยม,เตรียม ฉันท.ณของ พร ๒ คำ

เด่น เหล้า เจริญ

นาคบริพัตร ๑๕๕๕
จึง ข้า,ราช การ,ทั้ง หาย น้อม

กาย กระ.เห็ม มโน,สโมสร์ บ่าย หน้าต่อ,กรุง เทพ,มหา

นคร ชัด ทั่ว,ธรรมธรรม,พระ บารมี ๒ คำ วั

ถ้า แยก ถ้าหว่า ๑๕๕๕
พระ เตชะ,สมเด็จพระ,มหา,กระ

ษัตริย์ ศักดิ์ ปราบ บัณฑิต,นิกรพม่า,แตก ถ้า หนึ่ง เหมือน

ช้างโขลง, โฉม แม่,แพบารมี มนุษย์ น้อย,ปาง น.หน้า

อัครราช ๒

สรวัย ๑๕๕๕
ไอ้ ยาม ดึก พาดะ มฤค กระ ห่ม หน

เมื่อ สักพักเดียวเพียง คำณณดวงไฟ สยด สยของ คนอง

ใน สว่างมีเหมือน สว่าง ไซย อำนาจ ชาติ ไทย
สว่าง เขย ๗

๒ ๑ คึก พม่า, ครว ไท, ไม่ ใหญ่เหมือน เปียบ
เหมือนเดอน, ตุ หับ, หนีบ นวณ โอ นว เพชร, เด็ด คัส, กร
ทัน ผอง พม่า, อาตัญ, ครัน สงคราม ๗
ส่วย ๑ โอ ดง อัง สุมัติ ทวณ หว แต่ง
นาย พระ พราว แต่ง ด้วย วะวาว เวง พนม สว่างใส
นำใคร่ ชน ถัดนิ เหมือน บาท บรม ชำ นัย นิยม
พระเดช เขย ๗

๓ ๑ ขอ พระวงษ์, จักรกร, จัระกิตย ๑ อาญาดีทรี,
ปก ชั่ว, ประชา สยาม ขอ กรุง รัต, นโกสินทร์, ภิญ โญงาน
อย่า วัฏรณ, เกษม สันต์, นิรันด เขย ๗

ถ้อย ๑ โอ้เอ็งฟ้า ถาดาวระวีณะสถาน
รเหย หอม พนาศ์ เดียว ฤๅน เสด็จมาถัยเมื่อ ถมพา ขึ้น
ผลแต่รู้รา มิเหมือน พระ มิ่ง มกุฏ พุทธยอดฟ้า พระ
เกียรติยศ คู่หล้าเหลดดม เอย ๗

ร้อง ตำ ฝรั่ง ถวณัย

บิด ม่าน

ถวณัย พระ บารมี

ศุภมัทศ

